

ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE

(stan prawny na dzień 2020-01-24)

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje :

- 1) obywatelom polskim;
- 2) cudzoziemcom:
 - a) do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
 - b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
 - c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt: stały, rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, czasowy udzielony w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 poz. 2094 ze zm.) lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy” z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nie przekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,
 - e) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013r o cudzoziemcach, - w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej pracownika, kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa na warunkach określonych w art. 139n ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013r o cudzoziemcach

- jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z członkami rodzin z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nie przekraczający 9 miesięcy, chyba, że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,

f) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 151 lub art. 151b ustawy z dnia 12 grudnia 2013r o cudzoziemcach, - na podstawie wizy krajowej w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych, - w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art. 156b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013r o cudzoziemcach,- z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt na terytorium RP na okres nie przekraczający 6 miesięcy, chyba, że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenia rodzinne przysługują , jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce albo ojcu ,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną , w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności ,
– jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.
- 5) osobom , o których mowa w pkt 4 , innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki ,świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, w przypadku gdy : rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją , zostali pozbawieni praw rodzicielskich , są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności ; nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu , są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; nie ma osób o których mowa w pkt 2 i 3 lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności .

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje , jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej , jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę - ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno – rentowego , renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego; osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego,
- 2) osoba wymagająca opieki - pozostaje w związku małżeńskim, chyba , że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, została umieszczona w rodzinie zastępczej spokrewnionej , rodzinnym domu dziecka albo w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno -wychowawczym wyjątkiem podmiotu wykonującego

działalność leczniczą i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu.;

3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury ;

4) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego , prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub do świadczenia pielęgnacyjnego ;

5) na osobę wymagającą opieki członek rodziny jest uprawniony za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W przypadku, gdy o świadczenie, ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenie przysługują odpowiednio:

1/ rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego,

2/ małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Obowiązek alimentacyjny - zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy art. 128 Obowiązek dostarczania środków utrzymania , a w miarę potrzeby także środków wychowania obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo.

art 129 § 1. Obowiązek alimentacyjny obciąża zstępnych (rodzice , dziadkowie) przed wstępnymi (dzieci, wnuki, prawnuki), a wstępnymi (dzieci, wnuki, prawnuki) przed rodzeństwem , jeżeli kilku zstępnych lub wstępnymi – obciąża bliższych stopniem przed dalszymi.

Art. 132 . Obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy , gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy ta osoba nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami.

Osoba spokrewniona w I stopniu – krewny w linii prostej- osoba pochodząca jedna od drugiej np. ojciec – syn .

Zasady przyznania i wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego :

Jeżeli w okresie trzech miesięcy licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności. Prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustala się na czas nieokreślony , chyba, że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony . W przypadku wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na czas określony prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca , w którym upływa termin ważności orzeczenia .

Ubezpieczenie : za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne wójt , burmistrz , prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługujących na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych przez okres niezbędny do uzyskania 20-letniego dla kobiety i 25 – letniego dla mężczyzny okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) oraz opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Status członka rodziny osoby ubezpieczonej zwalnia z obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego.

Nowe okoliczności mające wpływ na świadczenia: w przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na prawo do świadczeń opiekuńczych , zwłaszcza uzyskania przez osobę sprawującą opiekę prawa do emerytury, renty , renty socjalnej, zasiłku stałego nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego , zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego bądź podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej , wnioskodawca zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia o tym tutejszego organu zgodnie z art. 25a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W przypadku , gdy w stosunku do osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej wystąpią wątpliwości dotyczące okoliczności, o których mowa w art. 17, organ właściwy może przeprowadzić wywiad. Wstrzymuje się wypłatę świadczeń rodzinnych, jeżeli osoba, o której mowa w art. 23 ust. 1, odmówiła udzielenia lub nie udzieliła, w wyznaczonym terminie wyjaśnień co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych.

Nienależnie pobrane świadczenia : osoba, która pobrała nienależnie świadczenia rodzinne, jest obowiązana do ich zwrotu wraz z odsetkami. Za nienależnie pobrane świadczenia rodzinne uważa się:

1) świadczenia rodzinne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń rodzinnych albo wstrzymanie wypłaty świadczeń rodzinnych w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca te świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania;

2) świadczenia rodzinne przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą te świadczenia;

3) świadczenia rodzinne wypłacone w przypadku, o którym mowa w art. 23a ust. 5, za okres od dnia, w którym osoba stała się uprawniona do świadczeń rodzinnych w innym państwie w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, do dnia wydania decyzji o uchyleniu decyzji przyznającej świadczenia rodzinne;

4) świadczenia rodzinne przyznane na podstawie decyzji, której następnie stwierdzono nieważność z powodu jej wydania bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa albo świadczenie rodzinne przyznane na podstawie decyzji, która została następnie uchylona w wyniku wznowienia postępowania i osobie odmówiono prawa do świadczenia rodzinnego.

